

MUZEJNÍ

SPOLEK
V UHERSKÉM HRADIŠTI
občanské sdružení

SPOLKOVÝ ZPRAVODAJ

číslo 9., prosinec 2012

SLOVÁCKÉ
MUZEUM
V UHERSKÉM
HRADIŠTI

SPOLEK
V UHERSKÉM HRADIŠTI
občanské sdružení

Valná hromada 2. února 2012

Stejně jako v předchozích letech zahájil spolek svou činnost valnou hromadou. V Přednáškovém centru Slováckého muzea se sešla těsně nadpoloviční většina členů, a tak mohlo být jednání bez otálení zahájeno schválením programu:

- 1) Zahájení
- 2) Volba mandátové a návrhové komise
- 3) Zpráva o činnosti předsednictva MS v roce 2011
- 4) Zpráva o hospodaření MS za rok 2011
- 5) Zpráva revizní komise
- 6) Zpráva o přijetí členů v roce 2011
- 7) Návrh programu činnosti na rok 2012
- 8) Diskuse
- 9) Usnesení

Mandátová a návrhová komise byla zvolena ve složení: Ing. Jaroslav Hrabec, Ing. Vojtěch Masařík, Věra Pochylá. Komise potvrdila informaci presence a prohlásila valnou hromadu usnášení schopnou.

Zprávu o činnosti předsednictva přednesl předseda spolku. Úvodem vzpomněl zemřelou členku, pí Jaroslavu Kočí. Protože všichni přítomní měli před sebou 8. číslo Spolkového zpravodaje, v němž byl shrnut celý rok 2011, omezil se pak ve svém referátu skutečně jen na informace o jednáních předsednictva. Mimo organizace akcí ročního programu to bylo zejména rozhodnutí o dvou příspěvcích – na tisk katalogu I. slováckého koštu slivovice ve Vlčnově (10 000 Kč, spolek jako spolupřátel a Společností přátel slivovice) a Slováckému muzeu na financování restaurování Bible české, zv. Štyrsova z roku 1525, rovněž 10 000 Kč. Tento příspěvek nakonec nebylo potřeba, protože město a kraj zajistily dostatečné financování.

Předsednictvo zajistilo i rozšíření programu činnosti: po úspěšné přednášce dra. Pelikána následovala v červnu návštěva hodonínského Domu umění s jím komentovanou prohlídkou výstavy díla Joži Uprky a výkladem o historii domu a SVUMu.

Také dvě spolková setkání v závěru roku nad Dolnopoľšavským slovníkem a nad Chybějícím středem města byla zařazena do programu dodatečně.

V závěru poděkoval členům předsednictva, zvláště dr. Blance Rašticové, za trvalou aktivitu a spoluautorům Spolkového zpravodaje, kde neopomněl zdůraznit podíl paní Emy Pelikánové.

Hospodárka spolku se nemohla zúčastnit jednání, a proto místo ní přednesla zprávu o hospodaření spolku místopředsdkyně PhDr. Rašticová:

Finanční zpráva o hospodaření Muzejního spolku v Uherském Hradišti za rok 2011

Příjmy muzejního spolku v roce 2011 tvořily:

● nevyčerpané zůstatky na účtu a v hotovosti z roku 2010	74 476,32
● členské příspěvky z roku 2011 ve výši	11 250,00

- poplatky za zájezdy (Praha, Retz, Vídeň) 43 690,00
- úroky z účtu 2011 459,28
- Dotace Město UH, ZK 75 000,00

PŘÍJMY 2011 CELKEM

204 875,60 Kč

Výdaje byly čerpány k zabezpečení plánovaných akcí muzejního spolku pro rok 2011 v následující výši:

- náklady na vyplacené honoráře za realizaci přednášek a přípravu Spolkového zpravodaje včetně odvodu daně z příjmu – dr. Onderka, p. Pijáček, p. Pelikánová 6 600,00
- poštovné, blahopřání 131,00
- dopravné za zájezdy (Praha, Retz, Vídeň) 45 650,00
- občerstvení 975,00
- dar průvodci Kromčříží 224,00
- příspěvek na tisk katalogu Společnosti přátel slivovice 10 000,00
- spolupodíl na restaurování Bible 75 000,00

VÝDAJE 2011 CELKEM

138 580,00 Kč

Hospodaření muzejního spolku za rok 2011 skončilo s kladným zůstatkem ve výši
66 295,60 Kč

Tento zůstatek bude převeden pro použití činnosti spolku do roku 2012.

Zpráva byla bez připomínek vzata na vědomí.

Dále navázal svou zprávou předseda revizní komise, PhDr. Ivo Frolec, který konstatoval, že účetnictví je vedeno pečlivě a podle zákona a že nebyly shledány žádné rozdíly.

Revizní zpráva byla jednomyslně schválena.

Místopředsedkyně spolku přednesla v dalším bodě programu **zprávu o přijetí členů v roce 2011** – v průběhu roku zemřela 1 členka, předsednictvo projednalo přijetí 1 čekatelky členství za členku, v průběhu roku byly podány a předsednictvem projednáno 17 přihlášek čekatelů.

Spolek měl tedy k 31. 12. 2011 celkem 99 členů, 1 člena kolektivního a 24 čekatelů členství. Valná hromada přednesenou zprávu vzala na vědomí.

V 7. bodě programu předložilo předsednictvo **návrh plánu činnosti na rok 2012**. Členové přednesli 2 náměty na doplnění programu, oba byly do návrhu zapracovány s tím, že zájezd do Třebechovic pod Orebem se bude moci uskutečnit až po dokončení restaurování tamějšího betlému. Předsednictvo předložilo nabídku na uskutečnění 8 zájezdů (5 poznávacích, 3 na výstavy). Se všeobecným souhlasem dohodnuto, že podle výsledku průzkumu zájmu budou zájezdy do programu zahrnuty a konečná verze programu činnosti v roce 2012 bude členům zaslána e-mailem a poštou.

V následující **diskusi** přednesla místopředsedkyně spolku informace o ustavení Spolku přátel města Mayen a o vzájemné spolupráci formou pozvání na akce pro členy obou spolků. Díky nabídce ředitele Slováckého muzea má i tento spolek sídlo na adrese ve Smetanových sadech. V rámci diskuse upozornil PhDr. J. Pelikán,

že zájemci o výtvarné umění a tvorbu umělců mohou najít zajímavé informace na www.cyclopedia.com.

Mandátová a návrhová komise v závěru konstatovala, že z 99 registrovaných členů spolku je přítomno 50 členů, v souladu s čl. 7, odst. 3 stanov je valná hromada usnášeníschopná, a tudíž mohlo být schváleno usnesení. To bylo provedeno jednomyslně.

Předseda závěrem poděkoval všem za účast na valné hromadě a za spolupráci na činnosti spolku. Současně pozval na bezprostředně následující přednášku Alberta Gottwalda.

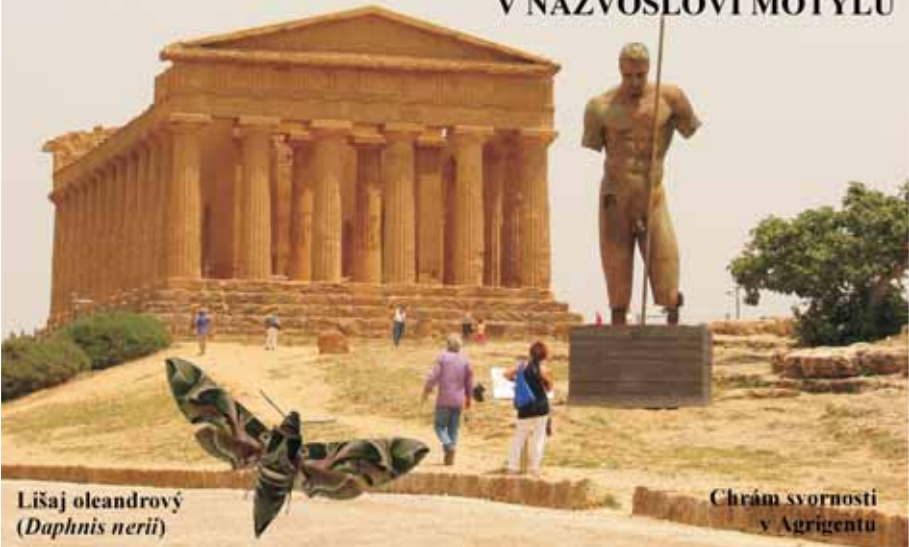
Prekvapivě mnoho členů během přestávky odešlo. Nejenže přišli o zajímavý pohled do hmyzího světa, ale projeвили, podle mého, málo kolegiality vůči autoru, aktivnímu členu našeho spolku. Nejen pro ně pokládám za vhodné autora naší přednášky trochu představit. Vyznačuje se totiž až nemírnou skromností.

Pan Albert Gottwald, povoláním stavební technik, se sám označuje za entomologa amatéra. Přitom na seznam jeho publikovaných prací, za nímž je více než 50 let sběratelské, determinační a mapovací činnosti, by mohl být pyšný ne jeden graduovaný profesionál. I když sbíral i na Slovensku a jinde v Evropě, věnoval se hlavně motýlům Moravy. V této oblasti vznikly nejrozsáhlejší práce, na kterých se podílel jako spoluautor (s Milanem Králíčkem, dalším uherskohradištským rodákem, a dalšími) – pětidílná publikace Motýli jihovýchodní Moravy, Motýli Bílých a Bielych Karpat a další. Na území Moravy zjistil poprvé výskyt pěti druhů motýlů a podobně dva druhy nové pro Slovensko. Od roku 1973 je členem České společnosti entomologické. Dlouhou dobu se zabývá sledováním rozšíření pestrokrídlece podražcového v naší oblasti a napomáhá mu vysazováním jeho živné rostliny. Podílel se na návrhu přírodního parku na Rochusu. 112 krabic jeho sbírky je od roku 2010 uloženo v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně-Jaroslavicích.

Téma přednášky je z oblasti popularizace lepidopterologie, kterou se Albert Gottwald rovněž zabývá. Ve Zpravodaji města Uherského Hradiště se s jeho poutavými příspěvky setkáváme takřka pravidelně.

Ing. Ladislav Šupka

JMÉNA POSTAV Z ANTICKÝCH MÝTŮ V NÁZVOSLOVÍ MOTÝLŮ

Úvod

V roce 2007 uplynulo tři sta let od narození švédského přírodovědce Carla Linné (1707–1778), tvůrce binárního názvosloví, zakladatele vědecké botanické a zoologické systematiky. V roce 1735 vyšlo jeho dílo *Species plantarum* (Druhy rostlin) a v roce 1758 *Systema Naturae* (Soustava přírody), která se stala základem živočišné nomenklatury.

Jeho význam byl oceňován dobovým úslovím: „Bůh přírodu stvořil, Linné ji uspořádal“ a jím založená systematika je užívána dodnes, i když se podle nových poznatků postupně mění.*)

Pro pojmenování celé řady členovců použil C. Linné a po něm i další zoologové jména hrdinů a bohů z antické mytologie.

*Carl Linné portrétní malba Alexander Roslin
– wikipedia*

Mýtus o zakletí Arachné a arachnologie

Nejnámější je příběh Arachné, tkadleně uměleckých obrazů, která vyzvala k soutěži samotnou bohyni Athénu a přestože se jí vyrovnala, skončila tragicky. Athéna její dílo roztrhala, proto se zoufalá Arachné oběsila, ale byla ještě bohyní proměněna v pavouka, který musí stále viset a stále tkát.

Podle Arachné je pojmenována třída pavoukoců *Arachnoidea*, věda, která se jimi zabývá, je arachnologie a po Athéně nese své jméno sýček obecný *Athene noctua*.

Příklady náhodně vybraných pojmenování

Naprostá většina jmen byla vybrána náhodně, jak vyplývá z báje o Arethúse.

Tato členka družiny bohyně lovu nestála o muže a před roztouženým Alfeem se snažila uplatit. Než ji Alfeus dostihl, poprosila bohyni Artemis o pomoc a ta ji proměnila v pramen na ostrově Ortigia. Pramen je dodnes blízko syrakuského přístavu a okáč kostřavový, který preferuje suchá stepní stanoviště, dostal nahodile jméno *Arethusana arethusa*.

(K Sicílii se váže také báje o pastýři jménem Dafnis, jehož jméno nese lišaj v názvu článku.)

Perleťovec *Brenthis daphne* asi nepřipomíná jednu z nejkrásnějších nymf, podobně jako další perleťovec *B. hecate* nemá nic společného s podsvětí bohyní, vládkyní nad příšerami a kouzly. Pandořina osudná skříňka přinesla lidstvu zlo a smutek, ale krabice se stejnojmennými jihoevropskými perleťovci přinese sběrateli největší radost.

Druhové jméno běžného okáče bojinkového má původ v mýtu o krásné soše Galathey, do níž se zamiloval její

Athénina sova (kopie keramické figurky, Řecko 7. stol. př. n. l.

Okáč kostřavový Arethusana arethusa

„Pandořina skříňka“ – perleťovci červení Argynnis pandora ze sbírky Antonína Titze

Otakárek fenyklový Papilio machaon

Thersites, Úrania, Zefyros a mnozí další. Na našem a slovenském území se vyskytuje 99 druhů motýlů s takovými jmény.

Názvy vzešlé z metaforického vyjádření

Povšimněme si jmen několika rodů a druhů motýlů a brouků, která mají k postavám či místům určitý vztah, i když je k tomu zapotřebí často značná představivost.

Jméno *Parnassius* je odvozeno od řeckého vápencového pohoří Parnásu, kde byla proslavená delfská věštkyně, zasvěcená bohu Apollónovi. České rodové jméno jasoň je překladem vlastnosti stálého jasu (řecky Foibós), který Apollón vyzářoval. Jasoň červenooký má vědecké jméno *Parnassius apollo* a jasoň alpský *Parnassius phoebus*.

Jasoň červenooký Parnassius apollo

Babočka paví oko Inachis io

Íó byla dcerou říčního boha Inacha a nejvyšší bůh Zeus se do ní zamiloval pro její krásné oči. Krásná oka má na lici svých křídel také babočka paví oko a její vědecké jméno *Inachis io* obě postavy spojuje.

Součástí mýtu je také bdělý stooký pastýř Argus, který Íó hlídal a dvaasedmdesát oček na rubu křídel modráska černolemého vedlo k jeho jménu *Plebeius argus*.

Modrásek černolemý *Plebeius argus*

Batolec duhový *Apatura iris*

Iris byla bohyně duhy a podle ní má druhové jméno denní motýl batolec duhový *Apatura iris*. Zbarvení křídel se u něj mění podle úhlu dopadu světla (duhuje).

Podle starořímského boha rolnictví Saturna byla pojmenována jedna z planet a oka na křídlech největších nočních motýlů jsou spojena v rodovém jménu *Saturnia* s prstenci planety. Podle jiného výkladu použil entomolog Schrank tento epiteton ke jménu římské bohyně Junony doprovázené pávem a k ní mohou mít vztah „paví oka“ na křídlech martináče habrového *Saturnia pavonia*.

Martináč habrový *Saturnia pavonia*

Lišaj šeríkový *Sphinx ligustri*, housenka

Na hrudi lišaje smrtihlava je kresba, která poněkud připomíná lebku se zkříženými hnáty. Proto býval přilet lišaje v mnoha evropských zemích považován za znamení neštěstí. Z této pověry vychází ponuré rodové jméno *Acherontia*, které je odvozeno od řeky Acherón v podsvětí, i druhové jméno *atropos* podle jedné z bohyň osudu, která četla knihu života a určovala hodinu smrti.

Sphinx byla bájná obluda, jejíž jméno použil Linné pro jméno rodu i čeledě lišajů. Název „sphinx“ se vžil i pro výstražnou polohu housenek, při níž vztyčí přední část, skryjí hlavu a některé druhy ukazují kresbu výstražných ok.

Erébos, jméno boha věčné tmy a nejhlubší části podsvětí, zřejmě inspirovalo k rodovému jménu pro tmavě až černohnědé denní motýly okáče.

Selény byla bohyně a zosobněním měsíce. Na křídlech motýlů se často vyskytují kresby připomínající měsíční srpek a několik druhů motýlů má jméno stejné, mj. perleťovec fialkový, nebo je odvozené ve tvarech selenaria, selenia, nebo selenitica.

Okáč rosičkový Erebia medusa

Perleťovec fialkový Boloria selene

Mezi našimi brouky má takové jméno jen výkalník vrubounový *Sisyphus schaefferi*, který své břemeno nevalí stále na horu jako Sisyfós, první bájný král Korintu, ale svou potravní kuličku z ovčího trusu si zahrabává do země. Atlas, Hercules a Titan jsou mezi jmény velkých exotických brouků, k nimž se dostal i biblický silák Goliáš.

Závěr

Příběhy antických hrdinů inspirovaly v dobách romantismu mnoho umělců, kteří vytvořili stále uznávaná výtvarná, hudební a literární díla. Entomologické názvosloví ukazuje na všestranné znalosti dřívějších badatelů a vše kontrastuje se současnými názvy technických zařízení či zbraní.

Působivé zapojení bájných postav do areálu dórských chrámů u sicilského Agrigenta představují současné monumentální sochy Igora Mitoraje.

Ikarův pád a nové Agrigento

Poznámka

Článek vychází z příspěvku, který autor publikoval s Mgr. Milanem Janovským v roce 2008.

Autoři fotografií

Martin Hrouzek: 4, 7, 8, 9, 10, 13; Petr Titz: 5, autor: 1, 3, 6, 11, 15

Literatura

PROCHÁZKA, V. & all. 1964: Příruční slovník naučný. *Nakladatelství ČSAV Praha*

ZAMAROVSKÝ, V. 1965: Bohové a hrdinové antických bájí. *Mladá fronta Praha*

STANĚK, V. J. 1970: Velký obrazový atlas hmyzu. *Artia Praha*

HŮRKA, K. 2005: Brouci České a Slovenské republiky. *Kabourek Zlín*

GOTTWALD, A. & JANOVSÝ, M. 2008: Antičtí hrdinové žijí i u nás. *Bílé Biele Karpaty Veselí nad Moravou*

MACHOLÁN, L. 2010: Stručný výklad motýlích jmen antického původu. *Masarykova univerzita Brno*

Albert Gottwald

---

*) Bohudíky sto let po Carlu Linném převzali naši osvícení přírodovědci jeho systém pro české názvosloví. To dodnes existuje a snad nám je všudevlezná angličtina hned tak nepřeválcuje. Pozn. L.Š.

Přednáška p. Karla Dýnky, varhaníka, sbormistra a pedagoga

Poněkud chladný a upršený podvečer devátého únorového dne se pro návštěvníky přednášek ve Slováckém muzeu změnil v teplý, příjemný zážitek. V prostorách výstavy OD ČLOVĚKA K BOHU, mezi předměty liturgického charakteru, zapůjčenými k výstavě z části Římskokatolickou farností v Uherském Hradišti.

Téma přednášky odpovídalo prostředí, avšak předpokládám, že pro většinu přítomných bylo poněkud netradiční, o to více však zajímavé:

Hudba a zpěv, vázaný na slova liturgie k oslavě Boha a modlitbě věřících.

Povídání p. Dýnky lze shrnout do několika okruhů:

hudba a liturgie

liturgické chorály a zpěv

varhanní hudba

ritus mše

duchovní hudba

A tak jsme se např. dověděli, že vlastním zpěvem římské liturgie je gregoriánský chorál, avšak věřícím není příliš blízký, neboť s ním nepřicházejí do styku. Bližší jsou nejrůznější sborové vícehlasé skladby a především pak zpěvník pro běžné věřící – kancionál.

V něm je každé písní přiřazeno označení, na kterém místě mše je možné ji zpívat. Hudba má odpovídat liturgii – liturgickému kalendáři v průběhu celého církevního roku.

Církevní hudba je velmi podstatnou součástí slavnostní liturgie a podílí se na jejím hlavním cíli, kterým je boží sláva a posvěcení a poučení věřících.

II. vatikánský koncil 1963 svou Konstitucí o posvátné liturgii (Sacrosanctum Concilium) znamenal velký předěl v liturgickém zpěvu, neboť umožnil jej provádět každému ve svém jazyce.

Širokou oblast tvoří tzv. duchovní hudba, jejíž vznik byl, a stále je, inspirován náboženstvím, biblí apod. Ti z nás, kteří patří k pravidelným návštěvníkům koncertů vážné hudby, dobře znají mnoho nádherných děl tohoto žánru. V dílech snad všech významných autorů se setkáváme taky s rozsáhlou duchovní tvorbou, ať to jsou mše, oratoria, rekviem, Ave Maria, meditativní hudba, litanie, pastorely aj.

Pan přednášející proto přinesl řadu „cédéček“ a s pomocí Mgr. Petra Číhala obohatil svůj výklad ukázkami z děl těch nejzvučnějších jmen (Dvořák, Beethoven, Bach, Gounod), ale i jiných, současných autorů.

Bylo milým a obohacujícím zážitkem poslouchat v tom krásném prostředí varhanní hudbu, smíšené i dětské sbory, ale zejména skvostný sólový zpěv, jako např. Evu Dřízgovou-Jirušovou v ukázce známé mše Ch. F. Gounoda.

Domnívám se, že vyslovím názor všech posluchačů, když upřímně poděkuji panu Karlu Dýnkovi za příjemné zážitky a poučení, které nám svým vystoupením připravil. Stejně poděkování patří i pořadatelům ze Slováckého muzea.

Mgr. Marie Bělková

Magritte, Monet, Renoir, Redon, Klimt, Hoffman a další – Vídeň v únoru 2012

Možná mrazivé počasí, možná XXVI. divadelní ples, možná nečekané mimořádné důvody způsobily, že se na plánovanou cestu do Vídně v sobotu 11. února 2012 nepodařilo obsadit celý objednaný autobus. Organizátorka zájezdu dr. Blanka Rašticová proto s radostí a úlevou vítala v odbavovací budově autobusového nádraží každého nově příchozího a počítala, kolik nás nakonec do vyhrátého dopravního prostředku nastoupí. Katastrofa to nakonec nebyla, ale ke škodě nepřítomných (i spolkové kasy) se dá konstatovat, že všichni, co nemohli s námi odjet, přišli o hodně. Asi tak lze uvést zprávu o první – zahraniční – výpravě členů muzejního spolku za poznáním v roce 2012 – v souladu s připraveným a valnou hromadou odsouhlaseným plánem akcí.

Začíná se stávat milou tradicí, že na cestu do Vídně jede s námi řidič Vítězslav Čtvrtníček, který se – stejně jako pan Zdeněk Janků – o účastníky zájezdu vzorně stará po celou dobu jízdy tam a zpět. Nejinak tomu bylo i tentokrát. Vyjeli jsme jako vždy téměř přesně v 7.00 hodin, v autobusu se topilo jako o pravé ladovské zimě, snad se i z komína (autobusového) kouřilo. Během cesty nás dr. Rašticová seznámila s programem, s nabídkou výstav, obdařila podrobnými mapami, dobrými a užitečnými radami a nezbytně i svým telefonním číslem pro případ dezorientace ve vídeňských ulicích. Přečetla aktuálně informaci ze sobotní přílohy MF Dnes od renomované recenzentky výtvarného umění Zuzany Drtilové s názvem **Albertina přináší krásu na papíru**. Bylo to velmi příhodné, protože právě – mimo jiné – na zmiňovanou výstavu **IMPRESIONISMUS – Pastely, akvarely, kresby** (Monet, Renoire, Redon, Pissarro a další) jsme mířili. Nezbytná pauza v Mikulově, příjezd kolem 10.00 na známé stanoviště na Bellariastrasse.

Společně jsme vyrazili do Albertiny a pak už bylo na každém, kolik toho stihne prohlédnout a projít. Kromě již zmíněných impresionistů byl totiž dalším lákadlem v Albertině **surrealista René Magritte a jeho dílo** (plátna, koláže, plakátová tvorba, osobní poznámky, fotografie, pohlednice a další). „*Jde o nejvýpravnější výstavu, jakou Albertina na více než dvou stech metrech čtverečních hostí a poprvé může široká veřejnost spatřit dosud neviděné skvosty, které známe pouze z reprodukcí a pohlednic,*“ dočteme se v rozhovoru s ředitelem Albertiny Klausem Albrechtem Schröderem.

Výstavu pomohly připravit galerie sídlící v New Yorku, San Francisku, Paříži, Římě i Tokiu. Část exponátů pochází také ze soukromých sbírek. Jak z výše uvedeného patrně, byl čas odjezdu domů, stanovený na 16.30 hodinu, hnacím motorem pro ty, kteří chtěli stihnout co nejvíc. V připravené nabídce byl i Dolní Belvedere na Rennweg 6 s výstavou **Pionýři moderny – G. Klimt a J. Hoffman**. Musím s lítostí napsat, že téměř 4 hodiny strávené na výstavách v Albertině neumožnily na Dolní Belvedere zajít, přestože zejména Gustav Klimt patří k mým oblíbeným autorům. V rámci regenerace a načerpání sil na cestu domů jsme se s další účastníky zájezdu rozhodly pro aspoň krátkou, rychlou procházku ke Stephansdomu s vidinou příjemné atmosféry vídeňských ulic, vídeňské kávy a dortíku pana Sachera. „Regenerační“ cestu nám zpestřil zážitek – prodíraly jsme velkým množstvím demonstrujících, protestujících

proti ratifikaci připravované smlouvy ACTA, která by se významným způsobem dotkla osobních a digitálních práv, práva na svobodu projevu a soukromí. Jde sice o zákonnou úpravu, která se snaží řešit existující problém (autorská práva, prodej padělků atd.), ale zároveň zasahuje i do řady oblastí, do kterých vůbec zasahovat nemusí. Z obavy, aby nás na pořádek dohlížející rakouští policisté nesvezli s posbíráními rebelanty antonem na opačnou stranu, než je „země česká, domov náš“, a v zájmu naší bezpečnosti jsme celou akci operativně urychlili, posadily se do první cukrárny, která nám přišla do cesty, a po dobré kávě a zákusku se nám podařilo bez úhony dorazit na stanoviště k odjezdu.

Jako vždy, vzorní a ukáznění, jsme byli při nástupu do autobusu všichni včas a připraveni, takže se i domů vyjelo v dohodnutém termínu. Dále probíhalo vše jako při ostatních návratech ze zájezdů – autobusem zavoněly kromě slivovice i z domova připravené svačinky, vládla dobrá nálada, předávaly se dojmy a zážitky. Konstatovali jsme, že to byl velmi vydařený zájezd a že zdaleka ne všichni stihli projít výstav více. Albertina byla tentokrát využita ze všeho nejvíc. Není divu.

Do Hradiště jsme dorazili kolem dvacáté hodiny v naprosté pohodě a spokojení. Bohužel se nezpívalo, protože tentokrát s námi nebyl Vlado Smrek, opět jsme před vystupováním byli dr. Rašticovou pozváni na další připravované akce nejen muzejního spolku, ale i Slováckého muzea, opět jí za nás všechny musím poděkovat za péči a vzornou přípravu zájezdu. Řidiči V. Čtvrtníčkoví patří dík za bezproblémovou jízdu ve vyhřátém autobusu („zatápěl“ nám tedy parádně i při cestě domů) a pochvalu si zasloužíme i my ostatní za vzorné chování a dodržování pokynů vedoucí zájezdu. Těšíme se určitě na vše další, co nás v tomto roce s muzejním spolkem čeká!

Miloslava Janíková

Život mnichů na Svaté Hoře Athos v minulosti a současnosti.

Na toto téma besedy pozval své členy, ale také zájemce z řad nečlenů muzejní spolek spolu s přednášejícím, panem doc. PhDr. Luděkem Galuškou, CSc.

V podvečer zimního čtvrtka 23. února 2012 v 17.00 hodin se naplnilo, lépe řečeno přeplnilo, Přednáškové centrum Slovackého muzea. Každý z nás přítomných prahl po informacích a osobních zážitcích přednášejícího z návštěvy pravoslavné mnišské republiky Svatá Hora. Nejenom zmíněný přednášející, ale také přítomný mnich pan Pert byli zárukou kvalitní sondáže do mírně zapovězeného a tajemného území v Evropě.

Athos je nejvýchodnější ze tří poloostrovů, které vybihají do Egejského moře z poloostrova Chalkidiki na jihu Řecka. Athonský poloostrov má 50 km na délku, jeho šířka se pohybuje od 8 do 12 km a jeho plocha je 350 km². Na jihu poloostrova se od moře zdvihá hora Athos do výšky 2 033 m.

Svatá Hora Athos je pomyslným duchovním střediskem světového pravoslaví. Je to jedno z „ohnisek“ duchovnosti ortodoxní církve. Nachází se zde mnišský stát, tvořený dvaceti pravoslavnými monastýry – mužskými kláštery a mnoha poustevnami. (Skit-malý monastýr, Kaliva a Kelije bývají příbytky pro jednoho či několik mnichů s domovní kaplí.) Ženy a malé děti mají na celý poloostrov podle více než 1000 let staré tradice zakázaný vstup.

Trvale zde přežívají jenom pravoslavní mniši, jejichž počet se odhaduje asi na 2 000, a několik osob správního personálu.

Politicky spadá pod svrchovanost řeckého státu, z hlediska církevní jurisdikce náleží Svatá Hora přímo pod konstantinopolského patriarchu. Je zde pěstována specifická podoba pravoslavné východní liturgické praxe. Svatá Hora je pro pravoslavné křesťany místem, kde mohou zažít hlubokou duchovnost, kde se každodenně prý dějí zázraky. Z těchto důvodů sem proudí mnozí poutníci s prosbou o uzdravení, otěhotnění manželek, nápravy dětí.

Jsou zde divotvorné ikony a nesčíslné množství ostatků svatých a hlavně – žijí zde svatí – duchovní starci.

Historicky první zmínky o Athosu jsou z doby před rokem 379. Okolo tohoto roku dal císař Theodosius Veliký vystavět chrám Bohorodice jako dík za zázračnou záchranu svého syna Arkadia, který se málem okolo poloostrova utopil. První poustevny vznikly na poloostrově už v 5. století. V té době se mnišství na Athosu upevnilo. Jeden z prvních obyvatel byl poustevník sv. Petr, který přišel na Athos v r. 683. V roce 885 byl Athos prohlášen za sídlo mnichů a poustevníků. Ústava Svaté Hory byla podepsána na kozí kůži v r. 972.

Přístup na Svatou Horu je pouze po moři, ačkoliv se jedná o poloostrov. Cesta po

pevnině je neprůchodná, i když se v poslední době projevují snahy o zpřístupnění této lokality i po souši. Loď vyjíždí každý den z vesničky Uranopolis. Hlavním přístavištěm pro poutníky a ostatní návštěvníky Athosu je přístav Dafni. Odtud musí všichni nejprve navštívit správní centrum Keryes a pak se mohou volně pohybovat po celé Svaté Hoře. Poutníci musí mít k vstupu na Athos zvláštní povolení (diamonitirion). Tímto je omezen příliv turistů. Na Athosu může poutník strávit pouze 3 dny. Ubytování a stravu má zdarma v monastýrech, které si vybere. Tímto způsobem se také ubytoval doc. Galuška a posluchačům tlumočil osobní zážitky a přátelská setkání se svými mnišskými „ubytovateli“. Většina nových mnichů na Athosu jsou mladí, vzdělaní lidé s univerzitními diplomy.

Poutavé vyprávění pana doc. Galušky, doplňované informacemi mnicha pana Petra, jeho osobními prožitky z cest po Athosu „vyprovokovalo“ přítomné posluchače k množství dotazů směřujícím k hlubšímu poznání života, krajiny a historie Svaté Hory Athos. Přítomní ještě dlouho diskutovali jak s Ludškem, tak mezi sebou a vyjadřovali slova díky přednášejícímu za poutavé informace.

Mgr. Radomír Válek

Pražské ohlédnutí

Zima sice vrcholí a únor je letos mimořádně studený, ale členům muzejního spolku to vůbec nevádí. Naše poznávací a vzdělávací aktivity podle stanoveného Programu činnosti muzejního spolku pro rok 2012 jsou v plném proudu.

Rozmary počasí dokonce neohrozily ani vídeňskou exkurzi za uměním z počátku února, kdy mrazy ani studený vítr na intenzitě nešetřily.

Dne 25. února 2012 se uskutečnil další poznávací zájezd. Tentokrát je naším cílem Praha, především současné velice aktuální výstavy, a skutečně je z čeho vybrat. Toho dne nám počasí mimořádně přálo. Dokonce svítilo sluníčko, i když ještě hodně zubatě, ale na zájezd a případně toulky Prahou jako stvořené.

Je sobota. Tradičně se scházíme v 7:00 na autobusovém nádraží v Uh. Hradišti, kde už čeká příjemně vyhřátý autobus, jemuž spolehlivě velí jako obvykle pan Zdeněk Janků, náš známý a všemi oblíbený řidič, bez něhož bychom se na našich výjezdech neobešli. Všichni jako obvykle jsou dochvilní, snad jediný malý zádrhel nám způsobil vlak z Veselí nad Moravou, který jednu účastnici naší akce dopravil s malým zpožděním. Ve čtvrt na osm vyrážíme směr Praha. Program máme skutečně bohatý. Během jízdy nám jej paní doktorka Rašticová ještě jednou rekapituje a podrobně doplňuje informacemi

o dalších nově instalovaných pražských výstavách, které bychom mohli taktéž zhlédnout. Zároveň uvádí nezbytné organizační záležitosti stran časového rozvrhu. Před Prahou krátce zastavujeme v motorestu Melikana, abychom se trochu protáhli, případně vypili nezbytnou dopolední kávu a kuřáci si dali cigaretu. Kolem jedenácté hodiny jsme už v Praze na Pohořelci, odkud je to na Hrad jen krůček, a naše putování za poznáním začíná.

Každý z účastníků si vybírá dle svých zájmových priorit to, co chce přednostně vidět, takže program je individuální. Naše kroky směřují především na tři programem doporučené výstavy, a to na výstavu Carský dvůr pod žezlem Romanovců instalovanou v Císařské konírně Pražského hradu, do Šternberského paláce na výstavu Rembrandt & Co.: Příběhy umění ve století blahobytu nebo do kláštera sv. Anežky, kde probíhá výstava věnovaná této světici s názvem Anežka česká, princezna a řeholnice.

Většina z nás má v programu zhlédnout jako první výstavu carských pokladů, proto spěcháme k Císařské konírně. Bohužel zájem veřejnosti je tak obrovský, že fronta na vstup do výstavní síně se táhne téměř až k Prašnému mostu. Není proto divu, že to někteří účastníci vzdali a přesunuli se buď do Šternberského paláce, nebo rovnou do Anežského kláštera. Komu nevadilo chladno a dlouhé postávání ve frontě a dostal se do výstavních prostor Císařské konírny, určitě nelitoval.

Carský dvůr pod žezlem Romanovců je výstava, která skutečně stála za to. Poprvé se totiž do Prahy dostává sbírka Muzeí moskevského Kremlu pocházející z carské pokladnice a náležející ke kmenové sbírce tvořící základ celého muzejního komplexu. Výstava nás seznámila nejen se zakladateli proslulé vládnoucí dynastie Romanovců, ale zejména se strukturou a životem carského dvora, s národním svérázem, oficiálností a ceremonií celého dvora.

Návštěvníci výstavy si mohli prohlédnout portréty carů Michaila Fjodoroviče a Alexeje Michajloviče z dynastie Romanovců. Dále 150 předmětů nebývalé uměleckohistorické ceny ze 17. století spojených se jmény těchto carů a jménem jejich duchovního spoluvládcy patriarchy Filareta rozdělených do několika částí podle toho, zda tyto předměty sloužily k základním dvorským slavnostem carského dvora, carskému průvodu, slavnostní hostině, vojenskému ceremonálu nebo ke slavnostním pravoslavným bohoslužbám v kremelských chrámech.

Stejně tak jsme byli nadšení Rembrandtem & Co. ve Šternberském paláci, kde jsme obdivovali vybraná mistrovská díla holandských malířů 17. století zapůjčená na dobu trvání pražské výstavy z veřejných a soukromých sbírek v Nizozemí, Německu, Maďarsku a České republice. Díky Rembrandtovi a jeho slavným současníkům, k nimž náleží např. Frans Hals, Salomon van Ruisdael, Jan van Goyen, Gerard ter Borch, Cornelis Jonson van Ceulen a další, si může návštěvník výstavy utvořit obraz nejen o tzv. „zlatém věku“ holandského malířství, ale taktéž o společnosti, osobnostech, o způsobu života holandské měšťanské společnosti, která byla v 17. století vládnoucí elitou v Holandsku, o životě venkovanů a o rázu tehdejší holandské krajiny. Samozřejmě, že nechyběla ani plátna s mytologickým a biblickým námětem.

Skutečně nádherná výstava, člověk odtamtud odchází naplněn jedinečnými dojmy z umělecké krásy a obohacen poznatky, jak asi vypadal běžný život holandské společnosti 17. století.

Někteří z nás neodolali a zastavili se také v paláci Kinských na Staroměstském náměstí, aby si prohlédli poněkud komorní, ale neméně zajímavou výstavu obrazů Františka Kavána z období jeho zaujetí symbolismem a dekadencí, k nimž se po roce 1896 na nějaký čas přiklonil. Snad každého z nás, kdo obdivujeme Kavánovo umělecké vyjádření, nutně okouzly jeho náladově odstíněné krajiny, v nichž hledá jejich duši a zvláštní výraz, hodně patrné v obrazech Večerní krajina, Příchod podzimních mlh, Kousek touhy na jaře, Chátrání, Milosrdenství nebo nesmírně sugestivní pastel Bludička. Rozhodně, kdo z nás se na Kavánovi zastavil, nelitoval.

Vrcholným zážitkem, takovou třešničkou na dortu naší pražské cesty za kulturou, byla samozřejmě návštěva výstavy Anežka česká, princezna a řeholnice v Klášteře sv. Anežky.

Tento klášter, založený Anežkou Přemyslovnou a jejím bratrem králem Václavem I., vznikl zřejmě v letech 1233–1234 v místech bývalého špitálu a sama Anežka se stala jeho první abatyší. V době svého vzniku byl jedinečnou stavbou, kdy se u nás poprvé objevila gotika v areálu takového rozsahu. Dnes je dominantou na Starém Městě pražském v ulici U Milosrdných a v jeho prostorách na nás dýchla neopakovatelná atmosféra slavné přemyslovské historie v současné době umocněná ještě i tematickou výstavou věnovanou právě životu a dílu jeho zakladatelky sv. Anežky, jedné z nejslavnějších českých světic, která celý svůj život zasvětila nejen Boží službě, ale obětavě pomáhala i chudým a nemocným. Bohužel přes veškeré snahy již Jana Lucemburského, Karla IV. a později i významných církevních hodnostářů se její svatořečení nepodařilo realizovat. Bránily tomu nejasnosti kolem uložení jejich ostatků. Teprve 12. listopadu roku 1989 byla svatořečena papežem Janem Pavlem II.

Kdo z nás se zaměřil na tuto výstavu, byl nadšený z celkové velkoleposti klášterního objektu i pojetí samotné výstavy věnované osobnosti svaté Anežky.

A co lze říci závěrem? I pražský zájezd stejně jako všechny předchozí se nám vydařil, a to především zásluhou paní doktorky Blanky Rašticové, hlavní organizátorky, za což jí všichni moc děkujeme.

PhDr. Eva Domincová

Archeologická expedice do Wad Ben Naga III

Jak se již pomalu stává tradicí, tak i na jaře 2012, konkrétně 19. dubna, se uskutečnila další přednáška o výzkumech expedice Národního muzea v Republice Súdán. Její vedoucí, dr. Pavel Onderka z Náprstkova muzea, seznámil členy Muzejního spolku s pokračujícími výkopy a novými objevy z doby Merojského království (3. st. př. Kr.–4. st. po Kr.).

Třetí výkopová sezóna probíhala od 7. listopadu do 23. prosince 2011. Během ní se expedici podařilo objevit tzv. tyfonium, které bylo známé ze zpráv evropských návštěvníků lokality z první poloviny 19. století. Jednalo se o velký chrám, odhadované rozměry činí 40 x 50 m, zasvěcený pravděpodobně bohu Besovi (řecky Tyfón), jak by mohla ukazovat vyobrazení boha Bese na pilířích této stavby. Z významných nálezů lze uvést pečetní prsten s vyobrazením nubijského boha Apedemaka, sošku původně egyptského boha Usira nebo fragment stély nesoucí nápis v merojském písmu spolu s fragmenty bloků zdobených reliéfy.

Stejně jako v předchozích sezónách pokračovaly i konzervační práce na paláci královny Amanišacheto (cca 10.–1. př. Kr.), který patří k největším doloženým královským palácům Merojského království vůbec. Expedice se neomezuje pouze na vědecké výzkumy, ale čile navazuje přátelské vztahy s místními obyvateli. Nadále tak pokračuje partnerství základních škol v Otrokovicích a Wad Ben Naga, která v budoucnu možná vyústí i v bližší spolupráci, kdy se členové expedice chystají s podporou Otrokovic vystavět čističku pitné vody pro místní.

Další sezóna české expedice tak přinesla další zajímavé objevy a můžeme doufat, že postupně budou přibývat další nálezy, které nám poodhalí více z někdejšího města starověké Nubie. Ostatně o významu lokality svědčí i to, že momentálně je v přípravě i její zápis na seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Mgr. Miroslav Vaškových, Ph.D.

Cesta po Jižní Americe

Dne 26. dubna se na besedě, kterou spolek uspořádal se Slováckým muzeem i pro veřejnost, sešli zájemci o daleké cesty. MUDr. Zdeněk Horák si připravil mnoho fotografií, jimiž doprovodil svou poutavou přednášku o 17denní cestě napříč Jižní Amerikou.

Se zájmem jsme sledovali popis cesty bohaté na zážitky, poznání památek, architektury, na změny klimatu a nadmořské výšky, poznání lidí a obrovských rozdílů v úrovni jejich života. Cesta započala v Limě, 10milionové metropoli Peru. Odtud letecky do centra říše Inků Cuzca. I když je tam dnes více památek španělské kolonizace, část incké architektury přečkala jak Španěly, tak četná zemětřesení, stejně jako předincké

Sacsayhuaman. Pak vlakem a po horské silnici k jednomu ze sedmi novodobých divů světa, teprve před 100 lety objevenému Machu Picchu. Dále přes hory (až 4 428 m n. m.) na peruánský břeh jezera Titicaca. Autobus vyměněn dočasně za plavbu na rákosové ostrovy. Další přejezd už do Bolívie, do města Copacabaná, rovněž na břehu Titicaca. A další lodní výlet za indiány na Isla del Sol. Následující den pak strávili v hlavním městě La Paz – asi nejvýše položeném hlavním městě světa (3200–4100 m n. m.). A hned další den přelet přes Santa Cruz do hlavního města

Argentiny Buenos Aires. Město se širokými bulváry a četnými parky leží jen 25 m nad mořem na břehu Río de la Plata. Po prohlídce pak přejezd lodí do nejstaršího uruguayského města Colonia. Za zmínku zde stojí návštěva hřbitova Recoleta s hrobem známé Evity Perónové. Pak přelet do Iguazú, v jehož blízkosti se nacházejí slavné

vodopády, hraničící s Brazílií. 2 100 m délky, 280 vodopádů, 2 lišty 20 a 40 m. Po přejezdu do Brazílie navštívili znovu vodopády z brazilské strany. Poslední jihoamerická letecká cesta vedla do Rio de Janeiro. Zde absolvovali nejvýznamnější atrakce města – výjezd zubačkou na horu Corcovado s obrovitou sochou Krista Spasitele, od níž je úchvatný pohled na město, stejně jako z Cukrové homole. Po návštěvě moderní katedrály zbyl ještě čas na procházku po pláži Copacabana.

A následoval už jen odlet přes Paříž do Prahy.

Odcházeli jsme s poděkováním za zprostředkování návštěvy míst, která pro většinu z přítomných asi zůstanou nedosažitelná. A těšíme se na další zprávu o cestě na sever amerického kontinentu, kterou manželé Horákoví plánují.

Ing. Ladislav Šupka

Cykloturistický výlet po desáté

V sobotu 12. května 2012 se uskutečnil již desátý cykloturistický výlet pod názvem Se Slovákým muzeem za poznáním památek regionu, jehož cílem bylo seznámení s výsledky archeologických výzkumů Slovákého muzea v letech 2008 a 2010 v kostele M. Jana Husa v Uh. Brodě a návštěva nově vybudované Q galerie.

Již od pondělka meteorologové varovali před nepřízní počasí, což jistě ovlivnilo i poměrně malou účast. V sobotu ráno před devátou hodinou se u hlavní budovy muzea sešlo jen 13 odvážlivců. Slunce svítilo a nic nenasvědčovalo tomu, že by se počasí mělo změnit. Po nezbytném ranním „posilnění“ jsme se připravili na cestu.

Stoupání Vinohradskou ulicí až na malé výjimky většina zvládla v sedlech, stejně jako výjezd k rozhledně Na Rovnině.

První poznávací zástavka se uskutečnila za Mistřicemi u pomníčku, který připomíná bitvu z doby česko-uherské války, v níž byl u Bílovic poražen uherský král Matyáš Korvín. To už se obloha zatáhla, a proto malý peloton šlápl do pedálů o poznání rychleji. Cestou po polní cestě do Hradčovic utrpěl jeden z účastníků hned 2 defekty, takže nestihl, na rozdíl od ostatních, přijet do místní hospody za sucha. Zatímco jsme se občerstvovali, oba defekty opravil, a protože déšť přestal, chutě jsme vyrazili do Brodu. (Protože ochotní fotodokumentaristé v pelotonu chyběli, další obrazová dokumentace chybí.)

Před kostelem Mistra J. Husa už nás čekal vedoucí archeolog Slováckého muzea Mgr. Mírek Vaškových, Ph.D. i jeho kolega Bc. Tomáš Chrástek. V kostele měli připravenou projekci a svým poutavým výkladem zaujali všechny přítomné. Čas rychle uběhl a bylo zapotřebí se odebrat do Q galerie, kde už nás očekával MgA. František Chrástek, jemuž se podařilo velmi citlivě renovovat a vhodně upravit pro potřeby studia i galerie bývalou kounicovskou sýpku. František se ukázal jako vzorný hostitel, provedl nás celým objektem, uvařil nám kávu a nabídl pohoštění. Věru, nechtělo se nám odjíždět... Leč, byl čas pozdního oběda, který jsme absolvovali v hotelu U Brány – na rozdíl od Františka tam nebyli ani zdaleka tak přívětiví...

Pozdní odpolední hodina a zejména temná mračna na obloze nás při návratu přinutila ke skutečnému sportovnímu výkonu. Uřícení a unavení jsme do Uh. Hradiště dorazili ještě před deštěm. Svůj příděl smůly si vybrali toho dne už podruhé Buchlovičtí – než dorazili domů, zmokli do nitě.

PhDr. Blanka Rašticová

Návštěva Moravské gobelínové manufaktury

V letošním roce si členové muzejního spolku zařadili do programu rovněž exkurzi do Moravské gobelínové manufaktury ve Valašském Meziříčí, u nás jediné a v současné době velmi vzácné manufaktury tohoto druhu, v níž se snoubí téměř dva tisíce let stará rukodělná technika tkaní gobelínů s využitím moderních výtvarných postupů. Tuto zajímavou exkurzi zrealizovala paní PhDr. Blanka Rašticová ve spolupráci s PhDr. Jaroslavem Pelikánem, vynikajícím odborníkem v oblasti umění, a uskutečnila se 26. května 2012.

Tradičně se scházíme u nákupního střediska Billa, abychom společně vyrazili směr Valašské Meziříčí a následně po prohlídce manufaktury, historického jádra města a nezbytném občerstvení, zajeli také do Lešné na prohlídku zámku, který v roce 2011 prošel generální rekonstrukcí.

Hlavním cílem programu naší výpravy je však Valašské Meziříčí, konkrétně gobelínka.

Proč se pro tkanou nástěnnou textilií vžil název gobelín? Svůj původ má ve Francii, kdy si malíř z Reimsu, Jules Gobelin, počátkem 16. století postavil v Paříži manufakturu na barvení vlny. Jeho potomci ji rozšířili o tkalcovnu koberců a v krátké době získaly výrobky rodinného podniku Julese Gobelina takový věhlas, že se samotné jméno rodiny stalo jejich synonymem. A právě

pod tímto názvem se dnes rozumí umělecké ručně vázané nástěnné koberce z vlny nebo hedvábí s monumentálními vzory, často také se starozákonnými či mytologickými výjevy.

K největšímu rozkvětu tvorby gobelínů dochází zejména v období renesance a baroka. Jsou nezbytnými doplňky interiérů hradů a zámků a mají funkci nejen dekorativní, ale také zateplovací. Velké oblibě se těší zejména ve Francii a Anglii, odkud se šíří dál do Evropy. Zájem o gobelíny je posléze i ve Vídni a následně v českých zemích.

U nás se o rozvoj gobelínové tvorby zasloužil především Rudolf Schlattauer (1861–1915), gobelínář a malíř, který vystudoval akademii ve Vídni a umělecké zkušenosti sbíral v Mnichově, Paříži, Norsku a posléze si uvědomil, že právě na Valašsku je velký potenciál tkalcovského řemesla, proto založil v roce 1898 gobelínovou tkalcovnu nejprve v Zašově u Valašského Meziříčí. Roku 1908 získaly gobelínové dílny státní podporu a vzniká tak Zemská jubilejní škola a 1909 se její sídlo stěhuje do Valašského Meziříčí, Křížkovského ulice. Do nově zrekonstruované budovy na Husově ulici, kde moravská gobelínka sídlí doposud, se stále rozvíjející gobelínové dílny stěhují v roce 1929.

V prvních desetiletích 20. století spolupracují gobelínové a kobercové dílny ve Valašském Meziříčí s předními architekty a výtvarníky a práce zdejší gobelínky zdobí např. Jurkovičovu vilu v Brně či reprezentativní interiér celosvětové výstavy v Paříži. Kromě těchto významných počínů vzrůstá také obliba drobných gobelínků s přírodními nebo pohádkovými motivy určených pro běžné domácí interiéry. V padesátých letech se zde začínají restaurovat také historické tapiserie ze zaniklých evropských gobelínových manufaktur, což je nesmírně náročná práce. Dnes už má tato restaurátorská část manufaktury evropský věhlas.

Kolem desáté hodiny dopolední se tedy ocitáme před vchodem do Moravské gobelínové manufaktury, kde už nás očekává a srdečně vítá její současný ředitel, akademický malíř Jan Timotej Strýček, odborník a umělec, který se léta vytrvale a houževnatě podílí na oživení tohoto umění nejen vlastní tvorbou, ale i v náročném roli ředitele a manažera hledá a nachází způsob jak inovovat toto u nás tradičně vyspělé umělecké řemeslo.

Vcházíme dovnitř. Rázem na nás dýchne atmosféra počátku minulého století, atmosféra staré a dobré umělecké rukodělné tvorby. Udivují nás mohutné tkalcovské stavy, zejména unikátní a stále funkční kobercová postřihovačka z roku 1932 od firmy Matyáš Wirtz a synové. Obdivujeme barevné pletence vlny a hedvábí a složité výtvarné předlohy.

Pan ředitel Strýček nám podrobně vysvětluje přípravu a způsob pracovního postupu při tvorbě gobelínu a ochotně odpovídá na naše dotazy. Vrcholným zážitkem je ta část manufaktury, v níž je umístěna galerie gobelínů vytvořených právě v této manufaktuře. Pozvolna přicházíme do Schlattauerovy kavárny, která zde byla otevřena u příležitosti 110. výročí založení manufaktury, a obklopeni nádherou vystavovaných exponátů se podle chuti osvěžujeme kávou, čajem nebo minerálkou.

Plni dojmů opouštíme Moravskou gobelínovou manufakturu a v doprovodu paní Ing. Alexandry Hurtové směřují naše kroky do středu města, kde nás naše fundovaná průvodkyně seznamuje s jeho historií a nejvýznamnějšími historickými objekty. Tak se dozvídáme, že Valašské Meziříčí, ležící uprostřed malebné valašské přírody na soutoku Rožnovské a Vsetínské Bečvy, vzniklo vlastně spojením dvou městeček – Meziříčí a Krásna, k němuž došlo až 1. 1. 1924, ale jejich historie sahá

do počátku 14. století. Dnes je Valašské Meziříčí téměř třicetitisícovým městem s bohatou a mnohdy i dramatickou historií, ale také řadou památek. K nejzajímavějším patří především náměstí, které s přilehlými ulicemi tvořilo původně středověké město od 2. poloviny 16. století obehnané již neexistujícími hradbami. V roce 1992 bylo vyhlášeno městskou památkovou zónou. Její součástí je 47 renesančních a barokních měšťanských domů. Mezi nejvýznamnější patří např. budova radnice z roku 1677, která byla v letech 1850–1960 sídlem okresního úřadu a soudu. Vyznačuje se rokokovou štukovou fasádou se znakem města a kamenným portálem.

Bez zajímavosti není ani skutečnost, že Valašské Meziříčí má dva zámky. Zámek Žerotínů, vystavěn v letech 1538–1548 a původně renesanční, ale v 18. století upraven barokně. V jižním křídle zámku jsou však monumentální renesanční klenby zachovány. Dnes v něm sídlí Kulturní zařízení města Valašské Meziříčí.

Druhým je zámek Kinských, byl postaven v roce 1854 na místě původní správní budovy rožnovsko-krásenského panství.

Za zmínku stojí také barokně klasicistní galerie Sýpka, v níž mimo jiné sídlí taktéz městské informační centrum. V poslední třetině 17. století tato budova sloužila skutečně ke skladování zrní pro potřeby vrchnosti na zámku Žerotínů. Ve druhé polovině 18. století došlo ke stavebním úpravám sýpky; tehdy zřejmě dostala svou nynější podobu.

Město má rovněž několik stavebně krásných kostelů, např. k architektonickým chloubám patří evangelický kostel s přílehlou farou, který se nachází v parku Botanika, nebo kostel Nanebevzetí Panny Marie postavený na místě kostelíka ze 13. století. Dnes udivuje nádhernou renesanční věží a portálem z roku 1581.

Velice půvabnou stavbou je i krásenská radnice z roku 1580, která funkci radnice plnila až do spojení měst Krásna a Meziříčí v jeden městský celek. Nyní zde sídlí městská knihovna. Architektonických a historických památek nabízí toto město skutečně hodně, snad proto se mu také říká Valašské Athény.

Po zevrubné prohlídce a procházce městem si dáváme malou polední přestávku a v půl třetí odjíždíme k poslednímu bodu našeho programu,

a to na zámek v Lešné. Asi kolem půl čtvrté vcházíme do proslulého zámeckého parku s arboretem. V tu chvíli nás obklopi svěží zeleň pozdního jara a uklidňující ptačí zpěv.

Do této nádherné přírodní scenerie je situován klasicistní zámek, jehož historické počátky sahají až k vodní tvrzi z 15. století. V 16. století se z původní vodní tvrze stává renesanční zámek. Barokní úprava probíhá před polovinou 18. století a jeho poslední přestavba je realizována na konci 19. století za hraběte Filipa Kinského. Tehdy získal zámek dnešní klasicistní podobu ovlivněnou dozrívajícím empirem. Po generální rekonstrukci v roce 2011 je na zámku několik zajímavých expozic vztahujících se k životu na zámku a okolní přírodě.

Za podrobného a fundovaného výkladu průvodkyně si prohlížíme zámecký interiér i jednotlivé expozice.

Spokojeni a nabití novými dojmy se vracíme domů a už se těšíme na další akci letošního programu muzejního spolku.

PhDr. Eva Domincová

Malý dodatek: byl jsem tam před šesti lety.

Ing. Ladislav Šupka

Europa Jagellonica

V sobotu 25. srpna se uskutečnil odložený zájezd muzejního spolku do Kutné Hory na výstavu Europa Jagellonica. Počasí bylo ideální (neuvádím tlak, teplotu a rosný bod, ani polohu okluzní fronty), a to vzdor tomu, že s námi tentokrát nejela dr. Rašticová, která má evidentně smlouvu se sv. Petrem. Ještě na Vysočině bylo místy pod mrakem, ale čím blíž cíli se jasnilo. Zamávali jsme Lipnici, v Čáslavi vzpomenu slavného rodáka a blíže se Kutné Hoře začali jsme lovit v paměti, kohože známého odtud známe. Jednoznačně vyhrál koudelníkův syn, ale vzpomenu si i na J. K. Tyla a jeho Kutnohorské havíře, jakož i na Dekret kutnohorský.

Kutná Hora je svým členitým rozložením velmi půvabná; po odbočení z osmácticítky se nám záhy otevřel pohled na všechny její dominanty včetně sedlecké Santiniho baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele. Osobně jsem byla v Kutné Hoře poprvé, a když jsme doklopýtali rozestavěnou ulicí na návrší s chrámem sv. Barbory a jezuitskou kolejí, pohled na sluncem ozářenou katedrálu s jakoby se vznášejícími stanovými střechami mne úplně uchvátil. Museli jsme spěchat za průvodkyní, jež nás očekávala na výstavě, takže jsem si vychutnání kontrastu s barokní jezuitskou stavbou nechala na později.

Po malých zmatcích se vstupenkami jsme vstoupili do prostor výstavy. Naše průvodkyně (velmi odborně fundovaná) popisovala zpočátku vše velmi detailně – hned první krásnou plastiku sv. Kryštofa od typického postoje až k záhybům roucha. Mne však zaujalo motto výstavy „Jestliže ty si nevážíš talentu umělců, rozvaž, co po tobě zůstane, až zemřeš“ (Anna Habsburská, matka Vladislava Jagellonského v diskusi o moudrém vládnutí). Kde jsou ty časy, kdy panovníci chtěli vládnout moudře...

Výstava byla velmi rozsáhlá, od plastik, oltářních obrazů, šperků, předmětů denní potřeby, monstrancí a mešních rouch k portrétům atd. svezonych sem z území jagellonské Evropy (od Baltu po Sedmihradsko). Bohužel v polovině prohlídky naše průvodkyně velmi zrychlila výklad, takže než jsme pokochali detaily, značně se nám vzdálila. Pokračovali jsme tedy svým tempem a nenechali si ujít lahůdky jako stříbrné monstrance ze Spiše nebo úžasný cechovní náhrdelník. Jako Hradišťanů se nás dotklo, že průvodkyně pominula znakovou listinu krále Matyáše Korvína z roku 1481. Nicméně, měli jsme co hodnotit a to jsme ještě nezhlédli celý film o jagellonských sídlech.

Po obědě (raději pomlčím, jak dlouho jsme čekali) jsme se za krásného sluníčka vydali do katedrály. Nebudu opakovat, co si každý přečetl v průvodci (že ji stavěli ti co sv. Víta v Praze, že úžasnou klenbu se Benedikt Rejt „naučil“ na stavbě Vladislavského sálu atd.). Prošli jsme celou loď včetně kaplí za hlavním oltářem, z nichž zaujme hlavně cechovní hašplíšská a Smíškova kaple s nástěnnými malbami (fresco-secco). A také v pravé boční lodi oltář sv. Františka Xaverského s obrazem, jenž je zrcadlovou kopií našeho oltářního obrazu, zjevně od téhož autora (J. J. Heintsch). Využili jsme i mimořádné možnosti vyjít na empory obkružující celé trojlodí. Pod schodištěm nám však paní, jíž chyběla jen šedá uniforma závodní strážce, pravila, že „*to už není katedrála*“ a musíme zaplatit další vstupné. Ale pohled dolů i zblízka na fantastické kružby stál za to. Rovněž vystavené panely zobrazující historii stavby, její proměny – třeba překvapivou jezuitskou úpravu střechy na obyčejnou sedlovou. A taky jsme zblízka viděli anděly na barokní varhanní skříní.

Vyšli jsme do krásného dne přes terasu koleje s galerií barokních sousoší, přizdobenou ještě „barokními“ oblaky, a do údolí spadající vinicí. Jen jedna chyba – zapomněla jsem fotoaparát a dalšímu členu výpravy vypověděly baterie (náhradní samozřejmě zůstaly v autobusu).

Přes vesměs krásně opravené staré město jsme se vydali ke kostelu sv. Jakuba Staršího, další výrazné dominantě města. Gotický kostel, byť s jednou věží, působí velmi imponantně svou polohou a výškou 80 m, však se mu také říkalo Vysoký. Druhá věž

zůstala nedostavěna údajně kvůli poddolovanému území. Uvnitř je barokizovaný a řekla bych, že zevně je krásnější. Překvapivá byla pro mne informace v průvodu, že si tento kostel zvolili za svůj kapitulní chrám italsí kališníci. Kdo by řekl, že nějací byli? Pohled od tohoto kostela na svatou Barboru a jezuitskou kolej je úchvatný. Jako když položíte vedle sebe dva šperky – jeden úžasný filigránský a druhý, neméně krásný masivní šperk barokní. Částečně jsem pochopila otce jezuitu s jejich sedlovou střechou, ale zaplaťpánbůh, že se Barboře vrátila ta původní.

Potom už jsme se vydali shánět baterie do toho aparátu, takže Vlašský dvůr, Šultýsův dům, jakož i Kamenný dům jsme obdivovali jen zvenčí. Vedle posledně jmenovaného je však Sole mio – pizzerie plná sluníček a vaří tam taky výbornou kávu.

A pak už jsme se šli skrýt do stínu monumentálního bývalého kláštera voršilek, kde parkoval náš autobus. Nikdo nezabloudil, takže jsme ve stanoveném čase, plni dojmů a zážitků vyrazili k domovu.

Mgr. Aranka Šupková

Od Tiziana po Warhola

Jedním z vrcholů vlídného podzimu letošního roku byl v sobotu 1. prosince zájezd našeho muzejního spolku do Olomouce, kde jsme prošli Muzeum moderního umění a Arcidiecézní muzeum. V obou se nám dostalo nanejvýš odborně zasvěceného výkladu, za který nezbývá než s obdivem k oběma průvodcům poděkovat, což jsme po skončení prohlídky vyjádřili upřímným potleskem (v červené mikině Mgr. Ladislav Daněk, v elegantním saku Mgr. Ondřej Zatloukal).

Pověřit mne napsáním obvyklé zprávy do tohoto Spolkového zpravodaje, asi nebyl dobrý nápad. (Podotýkám, že přes malířství jsem naprostý laik, moje původní profese byla, prosím, těžba nafty, zaměstnán jsem byl ve stavebnictví a ještě k tomu ve výrobě betonu. Ti z vás, kteří bydlíte v panelácích, co chodíte po vydlážděných chodnicích, vy, jejichž splašky odtékají v betonových rourách do čističek, atd. atd., vězte, že to všechno je moje dílo. Tak co po mně chcete?)

Tedy: nemyslím si, že následující názor potěší většinu mých spolkových muzejních přátel a doufám, že nikdo jiný to číst nebude. Ale já opravdu žiju v hlubokém přesvědčení, že již samotné slovo – umění je něco, co člověka povznese, potěší, k čemu se rád bude vracet, co nedokáže každý, co nelze vytvořit za pár minut, jehož smysl sice nemusím vždycky chápat, ale musím a chci si být zcela jistý, že nejsem mezi bláznů.

Realistické umění vládlo světu mnoho set let – řekněme do vyčerpání studny. V osvícených hlavách se však zrodila myšlenka, že jsou i jiné cíle, které vedou autora. Vynořila se potřeba vytvořit novou, umělou, optickou krásu. Osvícení autoři přišli na to, že je třeba vyjádřit i jiné než kladné pocity, evokovat všemožné emoce, zobrazit zcela abstraktní myšlenky atd. Tím ovšem byla realistická skutečnost kamsi vypuzena a zrodilo se to, čemu se velmi široce říká moderní umění.

Na vrátnici olomouckého muzea jsme dostali informační leták k výstavě Od Tiziana po Warhola, kde je řada reprodukcí vystavených děl. V písemném textu je čtenáři vysvětlena historie sbírek, které jsou opravdu nevídané. Olomóčáci, všechna čest, kam se hrabó Brňáci. Je jen trochu škoda, že zde není jediný řádek, který by některé dílo, odborníci říkají artefakt, vysvětlil, přiblížil. To však byl úkol našich zasvěcených průvodců. Ovšem jak já, prostý občan, se v tom mám vyznat? Zdůrazňuju a nechci být prostořeký, nebo nedej bože, se někoho dotknout, a neplatí to u všech vystavených případů, ale hodně často: není toto nějaká nová forma bláznovství? Nestojíme proti

nějakým rafinovaným vtipáčkům? Nejsou to nějak zvrácení humoristi? Před tímto máme padat na kolena? Je obyčejná krása již mrtvá? Co je na tomto tak fenomenálního? Není to nějaká nová forma utahování si z lidí? Nejsem méněcenný, že tomu nerozumím? Proč mám toto splknout a ani se neozvat? Mám se stydět, že toto nechápu? A to nemusím vědět, kde je nahoře a kde je dole. Zmatený divák raději mlčí a tváří se, že dílo na něj udělalo hluboký dojem. Trochu optimismu? – Mohlo by být hůř. (I když – mohou-li třeba v jiném oboru naprosto nevzdělaní politici řídit stát nebo ministerstva, proč ne?)

Adrienu Šimotovou bychom někdy mohli pozvat, aby třeba vysvětlila svůj cyklus Dotek barvou. To musela být muka, přímo tvůrčí křeč. Delší zastavení naší skupiny se konalo u rozměrného díla Václava Sýkory, které bylo vytvořeno pomocí jednoho z prvních počítačů. (Musel to být slavný sovětský MINSK 22, který zabíral prostor asi tělocvičny, a jeho klimatizaci obstarávala voda ve vaničkách na dně jednotlivých skříní.) Světově proslulý Andy Warhol se například proslavil natíráním barev na fotografie – a taková sláva! Ale i tady v Hradišti stačí navštívit nově opravenou restauraci, asi nesmím říct kterou, kde na zdech visí řada originálů zdemistního umělce. Panečku, to je něco! Jen lituju, že v Olomouci mojí pozornosti uniklo dílo Vladimíra Boudníka, ke kterému chovám dávné sympatie vzhledem k povídce od Bohumila Hrabala, ve které právě tento Boudník zachová obdivuhodnou chladnokrevnost při scéně, kdy uprostřed návsi před puštěnou cirkulárkou kdosi klečí a svištěcí list má zařezaný do půli těla. Jediný z mnoha nehybně přihlížejících Vladimír přistoupí a cirkulárku vypne. Později na otázku, kde se v něm vzala taková chladnokrevnost, odvětil: „*Jsem nástrojář z ČKD*“. A ejhle, on to moderní umělec, malíř! Určitě to o této profesi, nebo nástrojářích z ČKD mnohé naznačuje.

Ale zpět do galerie v Olomouci, tentokrát již jen do arcidiecézni, kde je k vidění nejčennější Tizian na našem území, vrcholné dílo italské renesance. Apollón a Marsyas. Co dodat? Obraz je namalován podle hrůzyplného, mnoha především antickými autory zpracovaného příběhu. Geniální autor na obraze dokázal vyjádřit velké množství symboliky a dějů, které by samy o sobě stačily na docela slušnou knihu. (Považuju za jisté, že vyfabulovat další jinotaje by vůbec nemusel být problém. Například, co když mužská postava s kýblem v ruce přináší teplou vodu, která při této operaci by jistě přišla vhod?) Zvláštní. V Ovidiových Proměnách, což je klíčový pramen mnoha antických

příběhů, má Marsyas jen 19 řádků. Mimochodem tento příběh vznikl jen proto, že se Pallas Athéně při hře na lyru nadouvaly tváře a bohové se jí vysmívali, což si hezká ženská a ještě k tomu bohyně nemohla dovolit, a lyru zahodila. Marsyas ji našel a ejhle, už byl na světě problém. Toto nám však zasvěcený průvodce již nestačil říct, spěchali jsme na vlak k domovu, kam jsme všichni ve zdraví a plni dojmů dorazili.

Zdeněk Králík

Muzejníci v Galerii Joži Uprky

Mikulášský podvečer – nezaměňovat prosím za mikulášský předvečer! – přinesl členům a čekatelům muzejního spolku skvělou nadílku: ředitel Galerie Joži Uprky dr. Jaroslav Pelikán je provedl „svým královstvím“. Jeho úloha nebyla jednoduchá, neboť snad všichni účastníci již předtím galerii navštívili a o Uprkovi ledacos věděli. I proto je obdivuhodné, že po více než hodinové prohlídce se zasvěceným výkladem odcházeli všichni nadšení a nebýt toho, že nachodit kilometry po chodbách a výstavních sálech na jeden zátaž je opravdu náročné, vydrželi by svého průvodce poslouchat do půlnoci.

Dr. Pelikán nás zaujal již svým úvodním slovem, v němž zdůraznil, že J. Uprka nebyl, jak se někdy zjednodušeně hodnotí, žádný folklorista, ale umělec obrovského talentu (zdědil jej zřejmě po svém otci), výrazná osobnost moravského kulturního života, malíř, který vstřebal a vlastním tvůrčím způsobem uplatnil podněty z francouzského i ruského realismu, impresionismu a secese, člověk, který dokázal kolem sebe shromažďovat zajímavé umělce, hodně cestoval, a ačkoli dlouhá léta života prožil na Slovensku, jeho tvorba je nejvýrazněji spjata s rodným Slováckem.

Naše město Uherské Hradiště stálo vlastně na počátku jeho umělecké dráhy, neboť zde získal podporu prvních mecenášů a hlavně velkou zakázku – vytvořit pro radnici dva velké obrazy s tématy z historie města. Od 90. let 19. století již vstupuje Uprka do světa českého malířství jako nepřehlédnutelná osobnost a poté, co se natrvalo usadil v Hroznové Lhotě, jako vůdčí osobnost výtvarného života Moravy.

Neobyčejným zážitkem pro nás bylo procházet chodbami galerie, na jejichž stěnách jsou velkoformátové fotografie z Uprkova života, a náš průvodce vyprávěl o osudu některých zde zachycených osobností, o příslušnících umělcovy rodiny a jeho hojných přátelích i o svých vlastních setkáních s některými z nich.

Pak jsme postupovali jednotlivými výstavními sály téměř od obrazu k obrazu a o každém měl dr. Pelikán co vyprávět. Obrazy z raného období umělcevy tvorby mají většinou nějaký příběh, třeba baladický – U zabitého, nebo z denního života – Pro péřečko či Zkouška koně na tarmaku (víte, jak se zkoušela síla koně, aby mohl být výhodně prodán? Sedlák ho zapráhl do saní, na ně naskákalo plno chlapů v těžkých kožuchách a jelo se!).

Vrcholným obdobím umělcevy tvůrčího života bylo desetiletí 1893–1903, kdy tvořil rozměrná plátna, na nichž zachycoval v jásavých barvách slovácké lidové slavnosti i každodenní život venkovského lidu. Obrazy jsou plné světla, slunce, barev. Jeho obraz Jízda králů (zatím v expozici chybí) je považován za jedno z vrcholných děl českého impresionistického figurálního malířství. Mohli jsme však obdivovat jeho Pouť u Sv. Antonínka nebo Boží tělo v Hroznové Lhotě, kde jsou výrazně individualizovány jednotlivé postavičky dětí v božítelovém průvodu, a zvláštním půvabem v kontrastu s těmito vesnickými dětmi upoutá postava krásné paní učitelky s krajkovým slunečníkem, která jako by právě přijela z Paříže – jak poznamenala jedna z účastnic exkurze. Dozvěděli jsme se, že tímto obrazem autor získal tolik peněz, že mu stačilo jen menší částku přidat a mohl si koupit krásný zámeček s přilehlými pozemky na Slovensku.

Obraz Štěrkař vypovídá o vlivu francouzského výtvarného umění té doby, další díla nesou výrazně nezaměnitelný rukopis Joži Uprky, malíře s vlastním uměleckým názorem i pohledem na svět. Nostalgický námět obrazu Dušičky nepůsobí depresivně, i tady autor vzdal hold kráse a pokornému přijímání osudu.

V pozdním tvůrčím období, nastupujícím s přelomem 19. a 20. století, Uprka zvyšuje dekorativnost svých obrazů, kompozice jsou nápadněji aranžovány, barvy jsou nanášeny v silnějších vrstvách. Malíř pociťuje, že do té doby městskou civilizací nedotčený slovácký venkov postupně a nezadržitelně mizí, a proto se stěhuje na Slovensko, kde doufá nalézt ještě živý lidový svéráz tak, jak jej obdivoval a jak byl na něj hrdý např. i při návštěvě významného francouzského umělce A. Rodina. I na Slovensku vytvořil mnoho studijních kreseb a závažných obrazů, také se věnoval grafice a litografii. Nepříznivá politická situace i vlastní těžké zdravotní potíže ho vedly k návratu do Hroznové Lhoty, kde v roce 1940 zemřel.

Prohlídka expozice, která je skutečně krásná a kterou někteří z nás jistě budou navštěvovat znovu a znovu – já už jsem si vybrala „svůj“ obraz Nedělní ráno – zůstane jistě díky poutavému výkladu dr. Pelikána jedním z nejsilnějších kulturních zážitků, které předsednictvo spolku pro své členy a čekatele členství připravilo.

Na závěr se sluší ještě dodat, že Galerie Joži Uprky byla otevřena letos v září v části revitalizované budovy bývalé jezuitské koleje díky spolupráci města Uherské Hradiště s Nadací Moravské Slovácko. Základem expozice je sbírka Uprkových děl, kterou vybudovali podnikatelé a sběratelé JUDr. Ing. Zdeněk Zemek a dr. Jiří Vašát. Její podstatnou část tvoří díla ze sbírkového fondu Nadace Moravské Slovácko, která je doplněna zápůjčkami z českých a moravských galerií i od soukromých osob.

Mgr. Helena Jarocká

Plán výstav Slováckého muzea v Uherském Hradišti v roce 2013

Cyrlometodějské výročí

Velehrad: výstava Cyrlometodějský Velehrad, vernisáž 25. 4.

Památník Velké Moravy: výstava šperků, vernisáž 6. 6.

Památník Velké Moravy: Ikony

Hlavní budova:

Velký sál:

V srdci Hedvábné stezky. Umění a řemeslo střední Asie – výstava převzatá z Národního muzea-Náprstkova muzea, 28. 2. – 2. 6

Výstava k LFŠ, 27. 6. –22. 9.

To nejlepší z archeologie –100 let objevů a výzkumů na Uherskohradištsku, 21. 11.–2. 3. 2014

Malý sál:

Pohádka ve škole do 24. 2.

Život za mřížemi – věznice v Uherském Hradišti, 14. 3.–16. 6.

Krysáci, 3. 10.–5. 1. 2014

Muzejní noc v hlavní budově: 17. 5. 2013

Letecké muzeum:

Pohlednice letadel ze soukromé sbírky, 1. 4.–31. 10.

Výsledky výtvarné soutěže Namaluj letadlo, 30. 5.–31. 8.

Galerie Slováckého muzea:

Přízemní sál:

3. trienále textilu bez hranic – textilní tvorba s mezinárodní účastí, 14. 2.–24. 3.

Ladislav Hodný, obrazy, knižní vazby, 11. 4.– 26. 5.

Vladimír Kudlík, obrazy, 13. 6.– 7. 7.

Igor Chmela, fotografie, 18. 7.– 15. 9.

Usmívání Pavla Matušky, obrazy, kresby, řezby, 10. 10.– 5. 1. 2014

Velký sál:

3. trienále textilu bez hranic – textilní tvorba s mezinárodní účastí, 14. 2.–24. 3.

Ze sbírky Gabriela Slanicaye, 11. 4.– 23. 6.

Patrik Hábl, Jan Kovařík, 18. 7.– 15. 9.

Eduard Ovčáček, retrospektiva, 10. 10.– 5. 1. 2014

Malý sál:

3. trienále textilu bez hranic – textilní tvorba s mezinárodní účastí, 14. 2.–24. 3.

Ze sbírky Gabriela Slanicaye, 11. 4.– 23. 6.

Patrik Hábl, Jan Kovařík, 18. 7.– 15. 9.

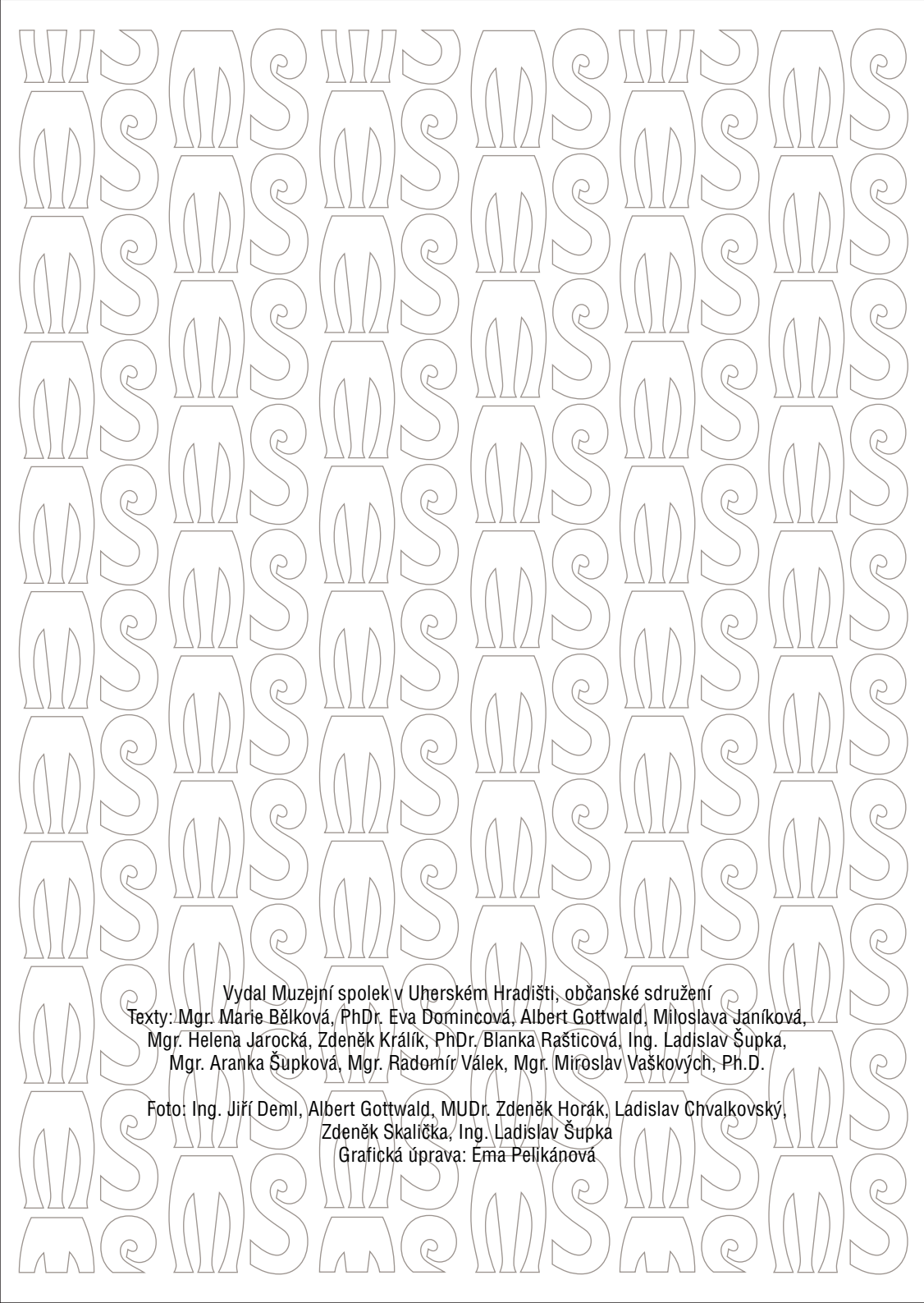
Eduard Ovčáček, retrospektiva, 10. 10.– 5. 1. 2014

Cyril a Metoděj
1150 let

PF 2013 slovácké muzeum v Uherském Hradišti

Vydal Muzejní spolek v Uherském Hradišti, občanské sdružení
Texty: Mgr. Marie Bělková, PhDr. Eva Domincová, Albert Gottwald, Miloslava Janíková,
Mgr. Helena Jaročká, Zdeněk Králík, PhDr. Blanka Rašticová, Ing. Ladislav Šupka,
Mgr. Aranka Šupková, Mgr. Radomír Válek, Mgr. Miroslav Vaškových, Ph.D.

Foto: Ing. Jiří Deml, Albert Gottwald, MUDr. Zdeněk Horák, Ladislav Chvalkovský,
Zdeněk Skalíčka, Ing. Ladislav Šupka
Grafická úprava: Ema Pelikánová